

Informacije koje treba znati o pandemiji dijabetesa

463 MILIJUNA

LJUDI U SVIJETU IMA DIJABETES¹

DO 2045. TAJ BROJ BI MOGAO RASTI NA
700 MILIJUNA¹

151
MILIJUN
LJUDI
2000¹

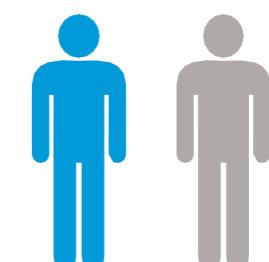
415
MILIJUNA
LJUDI
2015

700
MILIJUNA
LJUDI
2045

1 od 11

ODRASLIH IMA DIJABETES¹

1 od 2

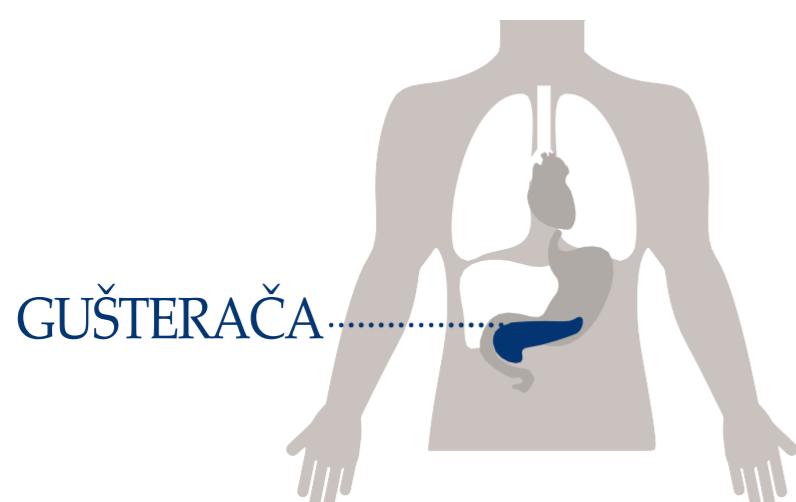
OBOLJELIH NE ZNA DA
IMA DIJABETES¹

ŠTO JE DIJABETES?

Dijabetes je kronična bolest koja nastaje kao posljedica nemogućnosti tijela da proizvodi ili koristi inzulin.

Inzulin je hormon kojeg proizvodi gušterača. On djeluje kao ključ koji otključava stanice kako bi glukoza iz krvi u njih mogla ući i proizvesti energiju.

Bez inzulina, razina šećera u krvi raste i u dužem periodu, ukoliko se ne regulira, može izazvati oštećenja organa i tkiva.¹

DIJABETES TIPA 1

Tijelo proizvodi vrlo malo inzulina ili ga uopće ne proizvodi. Dijabetes tipa 1 najčešće se razvija kod djece i mladih.

98,000

djece do 14 godina oboli od dijabetesa tip 1 svake godine.¹

DIJABETES TIPA 2

Tijelo ne proizvodi dovoljno inzulina ili stanice ne reagiraju na njega.

90%

osoba s dijabetesom ima dijabetes tipa 2.¹

do 70%

slučajeva nastanka dijabetesa tipa 2 može biti sprječeno ili odgođeno usvajanjem zdravog stila života.²

SIMPTOMI:

Žđ	.....	Problemi s vidom
Gubitak tjelesne težine	.....	Umor
Učestalo mokrenje	.....	Stalna glad

KOMPLIKACIJE

Ako se ne liječi dijabetes može uzrokovati komplikacije kao što su:¹

**svakih
8 sekundi**

jedna osoba u dobi 20-79 godina umre od dijabetesa u svijetu.¹

4.2 miliona

osoba u svjetu godišnje umre od dijabetesa.¹

\$760 milijardi

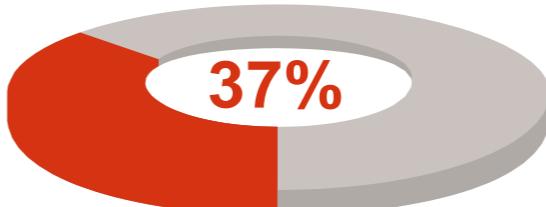
američkih dolara procjena je troška liječenja dijabetesa u svijetu u 2019¹

PSIHOSOCIJALNI UČINAK DIJABETESA

DAWN2™ je studija o utjecaju dijabetesa na život oboljelih i njihovih obitelji u kojoj je sudjelovalo 15.000 ljudi iz 17 zemalja.^{3,4,5}

ljudi s dijabetesom osjeća se diskriminirano zbog svog zdravstvenog stanja.

37% članova obitelji osjeća frustriranost jer ne znaju kako najbolje pomoći svojim ukućanima s dijabetesom.

ljudi s dijabetesom doživljava osjećaj tjeskobe zbog svoje bolesti.

1. International Diabetes Federation. *IDF Diabetes Atlas, 9th edn.* Brussels, Belgium: 2019. Available at: <https://www.diabetesatlas.org>

2. World Diabetes Day Guide 2015. Key messages. Available at idf.org/WDD15-guide/pdf/WDD_2015_Guide.pdf Accessed: October 2015

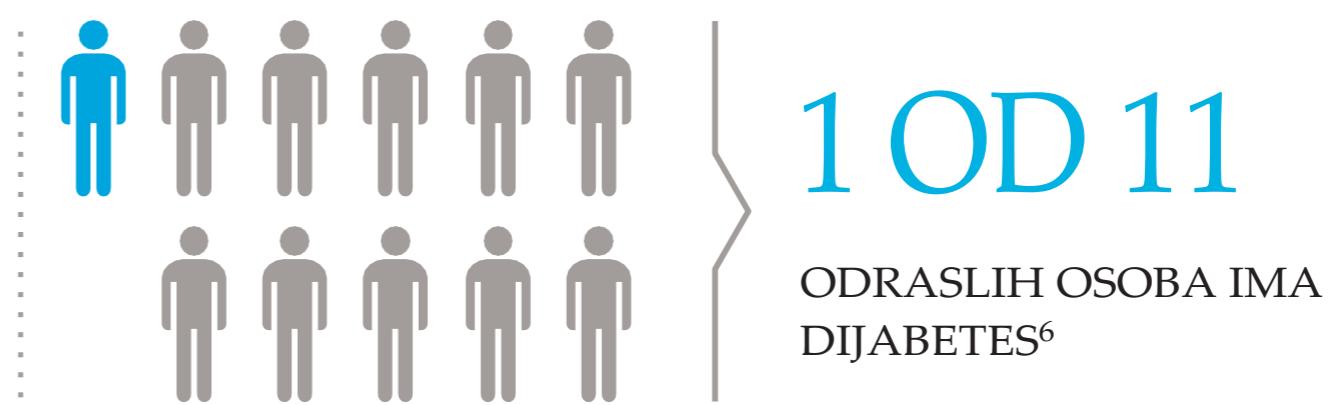
3. Peyrot M, et al. Diabetes Attitudes Wishes and Needs 2 (DAWN2™): A multinational, multistakeholder study of psychosocial issues in diabetes and person-centred diabetes care. *Diabetes Res Clin Pract* 2013; 99:174-184.

4. Nicolucci A, et al. Diabetes Attitudes, Wishes and Needs second study (DAWN2™): Cross-national benchmarking of diabetes-related psychosocial outcomes for people with diabetes. *Diabet Med* 2013; 30:767-777.

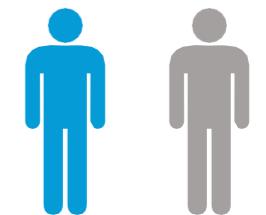
5. Kovacs Burns K, et al. Diabetes Attitudes, Wishes and Needs second study (DAWN2™): Cross-national benchmarking indicators for family members living with people with diabetes. *Diabet Med* 2013; 30:778-788.

Dijabetes u Hrvatskoj

- Prema podacima CroDiab registra u 2020. godini dijabetes je bio registriran u **310.212** osoba⁶
- Procjenjuje se da je broj osoba sa dijabetesom u Hrvatskoj veći od **534.000**⁷
- 90% oboljelih ima tip 2 bolesti

1 OD 2 OSOBE NE ZNA DA IMA DIJABETES

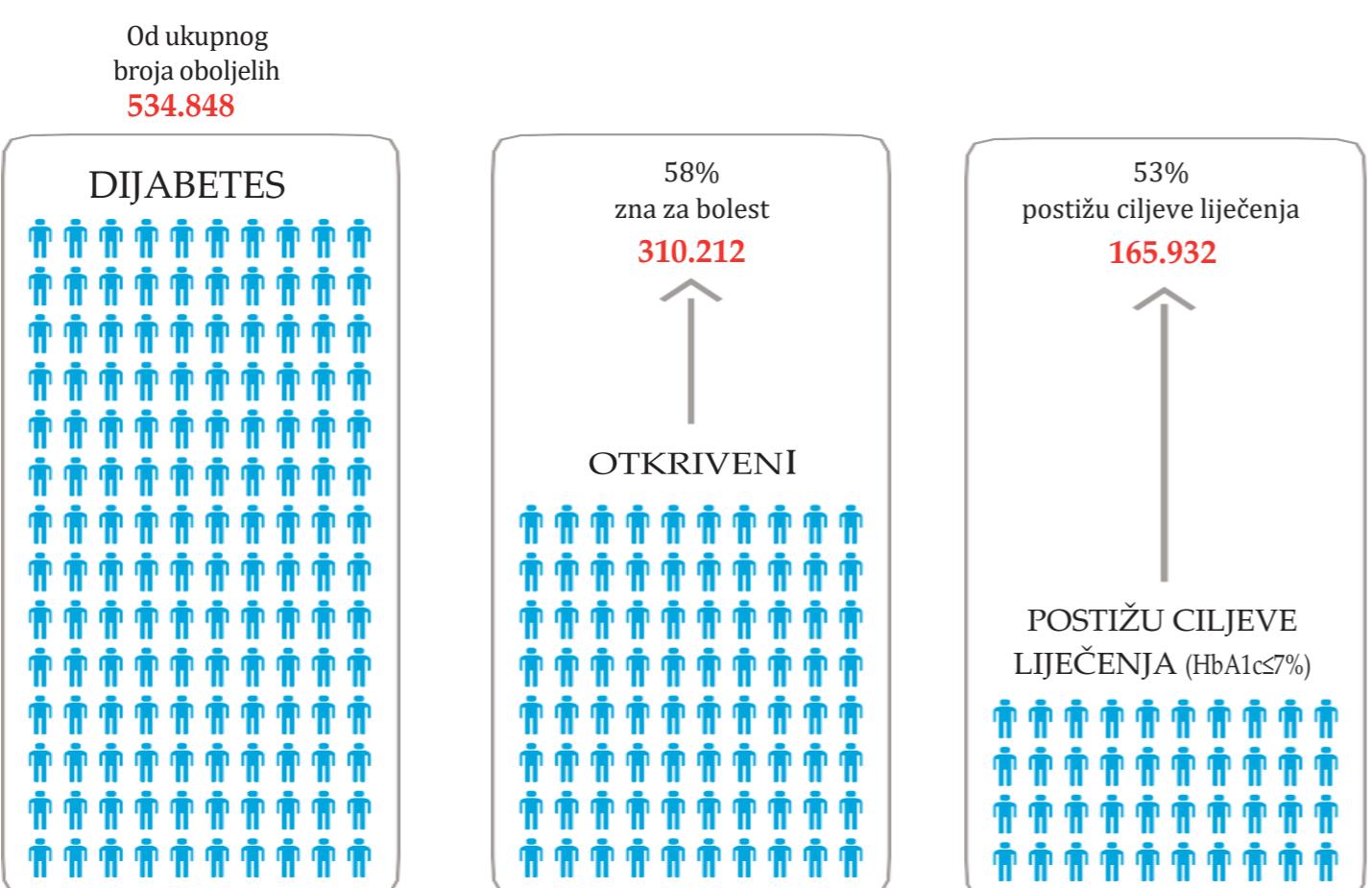

KOMPLIKACIJE

- Dijabetes se u Hrvatskoj nalazi na trećem mjestu među vodećim uzrocima smrti⁸
- Dijabetes je vodeći uzrok krvožilnih bolesti, bolesti bubrega, sljepoće i amputacije udova⁹
- Komplikacije umanjuju kvalitetu života oboljelih, a istodobno liječenje komplikacija čini najveći udio u troškovima liječenja dijabetesa

PRAVILO POLOVICE – PRAVILO KOJE TREBA PROMIJENITI

Pravilom polovice tumači se: od ukupnog broja oboljelih samo polovica je otkriveno a od onih koji su otkriveni samo polovica postiže ciljeve liječenja.

PRAVILO POLOVICE U HRVATSKOJ^{6,7}

- Procjenjuje se da je broj oboljelih od dijabetesa u Hrvatskoj veći od 534.000
- Od tog broja je 58% otkriveno
- Od toga broja, prema podacima CroDiab registra, svega 53% postiže zadovoljavajuće ciljeve liječenja ($HbA1c \leq 7\%$)

EKONOMSKI UČINAK DIJABETESA¹⁰

- Na liječenje dijabetesa HZZO utroši 4,6 milijardi kuna ili 19,8% svog proračuna (2016. godina)
- Troškovi liječenja komplikacija bolesti zastupljeni su u najvećem udjelu i iznose 88,1% ukupnih troškova
- Troškovi osnovnog liječenje oboljelih na svim razinama zdravstvene zaštite čine 1,3% ukupnih troškova
- Troškovi lijekova za liječenje šećerne bolesti iznose 8,1%, a pomagala 2,5% ukupnih troškova
- 83% - porast troškova u razdoblju 2009. - 2016. godine

6. Poljičanin T, Švajda M. Nacionalni register osoba sa šećernom bolestu. Izvješće za 2020. <https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-prevencija-nezaraznih-bolesti/odjel-za-koordinaciju-i-provodenje-programa-i-projekata-za-prevenciju-kroničnih-nezaraznih-bolest/dijabetes/3/>

7. Metelko Ž, Pavlić-Renar I, Poljičanin T, Szirovitz L, Turek S. Prevalence of diabetes mellitus in Croatia. Diabetes Res Clin Pract 2008;81(2):263-7. doi: 10.1016/j.diabres.2008.04.016.

8. Izvjesce o umrlim osobama u Republici Hrvatskoj 2019.godine, Zagreb, Croatia: Croatian Institute of Public Health, https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/09/Bilten_Umrli_2019-1-2.pdf; 2020

9. Poljičanin T, Šekerija M. Šećerna bolest. U: Puntarić D, Ropac D, Jurčev-Savičević A, urednici. Javno zdravstvo. Osijek: Medicinska naklada, 2015. str. 159-164.

10. Šarić T. Novi podaci o troškovima liječenja šećerne bolesti u Hrvatskoj. Pharmabiz 2018; 31:20-25.